

زمان آن است تا تحریم های اقتصادی را با نام واقعی اش بخوانیم: جنایت جنگی

پاتریک کوبرن

ترجمه: ندا رضائی

اولین تکه های قایق های ماهیگیری درهم شکسته معروف به «کشتی ارواح» در سال جاری در امتداد سواحل شمال ژاپن پیدا شد. بقایای خردشده ی قایق های شکننده ی چوبی و طوفان زده با موتورهایی نامطمئن که ماهیگیران کره شمالی در جستجویی نومیدانه برای صید ماهی با آن به دریا می زنند.

غالباً آنچه باقی می ماند چیزی جز بدنه ی چوبی خردشده قایق نیست که در امتداد ساحل شناور می ماند. گه گاه ژاپنی ها جنازه ماهیگیران را نیز پیدا می کنند که هنگام عبور از دریای ژاپن از گرسنگی و تشنگی جان داده اند. نجات یافتگان قحطی زده ای که جان به در برده اند از خرابی موتور، اتمام سوخت یا گرفتاری های مرگبار دیگر می گویند.

تعداد «کشتی های ارواح» در سال ۲۰۱۷ به ۱۰۴ مورد رسید که بیشتر از سال های پیشین بود، هرچند رقم واقعی باید بیش ازین ها باشد چراکه بسیاری از قایق ها بدون هیچ ردی در مرز دریایی پرتلاطم ۶۰۰ مایلی بین کره شمالی و ژاپن غرق می شوند.

دلیل این که بسیاری از صیادان کره شمالی جان خود به خطر می اندازند قحطی است و ماهی ارزان ترین نوع پروتئین است. دولت سهمیه ای به صیادان تحمیل کرده است که آن ها را وادار می کند راهی صیدگاه های دوردست شوند. بخشی از صید برای تامین نقدینگی به چین فروخته می شود، در نتیجه، ماهی به یکی از بزرگترین اقلام صادراتی کره شمالی تبدیل شده است.

این واقعیت که صیادان کره شمالی در سال گذشته خطرات بیشتری را به جان خریدند و افراد بیشتری جان خود را از دست دادند، شاهدهی بر این مدعاست که تحریم های بین المللی، به یک معنا، موفقیت آمیز بوده است: کشور علنا تحت فشار شدید اقتصادی قرار دارد. اما به مانند همه تحریم ها در دیگر نقاط جهان، چه در گذشته و چه حال، فشار نه بر کیم جونگ اون - که فربه و شاداب به نظر می رسد - که بر شانه های فقرا و فرودستان سنگینی می کند.

پیشینه تحریم های اقتصادی به هدف تحمیل تغییرات سیاسی نومیدانه است، اما شکست آن به عنوان راهی برای سقوط کشوری به دامان فقر و بدبختی، دشوار است. تحریم های سازمان ملل از سال ۱۹۹۰ تا سال ۲۰۰۳ بر عراق تحمیل شد. ظاهراً علیه صدام حسین و رژیم او، هرچند او نه دست از قدرت کشید و نه ضعیف شد: در مقابل، نخبگان سیاسی بعضی از کمبود اقلام مختلف استفاده کردند و به متصدیان بی رقیب تامین مایحتاج مردم تبدیل شدند. پسر خبیث صدام، عدی، با کنترل واردات سیگار به عراق، سود فراوانی از این راه به جیب زد.

بوروکرات های مسئول تحریم های سازمان ملل در عراق همیشه مدعی بودند که از بازسازی قوای نظامی به دست صدام جلوگیری کرده اند. این دروغی ریاکارانه است: دفاع ارتش عراق از او، در ابتدای تحریم ها در سال ۱۹۹۱ و انتهای آن تفاوتی نکرده بود. تصور اینکه دیکتاتورهایی مانند کیم جونگ اون یا صدام حسین تحت تأثیر رنج مردم خود قرار بگیرند نیز مضحک است.

این ها مشاهدات واقعی هستند: من در دهه ۱۹۹۰، از بیمارستان های عراق دیدن کردم کپسول های اکسیژن خالی شده بود و آمبولانس ها لاستیک یدک نداشتند. یک روز کشاورزی بومی در استان دیالی در شمال بغداد به تصور این که پزشکی خارجی هستم به دنبالم افتاد و عکس های گردو خاکی رادیولوژی فرزندانش را به من نشان می داد.

صدام حسین و درجه داران ارشد او به جرم جنایات خود اعدام شدند، اما سیاستمداران و مقامات خارجی که مسئول رژیم تحریم ها بودند - تحریم هایی که بسیاری از مردم عراق را از پای درآورد - نیز باید در کنار آن ها محاکمه می شدند. زمان آن است که اعمال تحریم های

اقتصادی، جنایت جنگی برشمرده شود؛ زیرا مجازات جمعی میلیون‌ها انسان بی‌گناه است که می‌میرند، به بیماری مبتلا می‌شوند و یا در میان تلی از زباله زنده می‌مانند.

تحریم‌های اقتصادی مانند محاصره‌های دوره قرون وسطا است منتها امروز سازوکار مدرن موسسات روابط عمومی به دنبال آن می‌آید تا به توجیه آن پردازند. تفاوت تنها در اینجاست که در گذشته محاصره برای تسلیم یک شهر یا روستا صورت می‌گرفت، حال آن‌که امروز، هدف آن به زانو درآوردن کل کشور است.

جاذبه تحریم برای سیاستمداران این است که تحریم‌ها را می‌توانند به عموم مردم عرضه کنند، البته برای افرادی که در نهایت هدف آن قرار می‌گیرند، مهربانانه‌تر از عملیات نظامی نیست. معمولاً ادعا می‌شود که اقلام غذایی و تجهیزات پزشکی مجوز ورود آزادانه به کشور را دارند و هیچ اشاره‌ای به موانع مالی و نظارتی نمی‌شود که ارسال آن‌ها را غیرممکن می‌سازد.

نمونه‌ی دیگر تحریم‌های سختگیرانه آمریکا و اتحادیه اروپا به سوریه تحمیل شد و قرار بود رئیس‌جمهور، بشار اسد، را هدف قرار دهد و به برکناری او از قدرت کمک کند. این هدف کاملاً با شکست مواجه شد، اما گزارش داخلی سازمان ملل که در سال ۲۰۱۶ درز کرد تأثیر تحریم‌ها در توقف امدادسانی آژانس‌های امدادرسان بین‌المللی را خاطر نشان می‌کند. این آژانس‌ها به رغم مستثنی‌شدن قادر به دریافت کمک نیستند، زیرا بانک‌ها و شرکت‌های تجاری بیم آن دارند به خاطر همکاری با سوریه جریمه شوند. این گزارش به اظهارات یک دکتر اروپایی اشاره می‌کند که در سوریه مشغول به کار است: «تأثیر غیرمستقیم تحریم‌ها ... واردات تجهیزات پزشکی و دیگر خدمات پزشکی را دشوار و تقریباً غیرممکن ساخته است.»

مردم باید از این دست اقدامات به‌اندازه تخریب بیمارستان‌ها به وسیله بمباران و آتش توپخانه‌ها خشمگین شوند. اما تصویر تجهیزات رادیولوژی یا دیالیزی که فاقد لوازم یدکی ضروری است، هرگز قابل رقابت با تصویر یک جنازه یا زخمی در خط مقدم نیست. و کسانی که بخاطر تجهیزات پزشکی ناکارآمد حاصل از تحریم‌ها می‌میرند احتمالاً هرگز دیده نمی‌شوند.

تحریم کسل‌کننده است و جنگ هیجان‌انگیز. چند حمله موشکی نیروهای حوثی به ریاض به شدت رسانه‌ای شد، هر چند که هیچ شهروند سعودی در آن کشته نشد. این را با پوشش ضعیف تحریم مناطق تحت کنترل حوثی‌های یمن از سوی عربستان سعودی مقایسه کنید که فاجعه‌ی بزرگترین قحطی طول تاریخ را به بار آورده است. علاوه بر این، طبق گزارش سازمان بهداشت جهانی، بیش از یک میلیون مورد مشکوک وبا در یمن دیده شده است و ۲ هزار یمنی از این بیماری تاکنون جان خود را از دست داده‌اند.

دسیسه‌های موسسات روابط عمومی برای توجیه تحریم‌ها، صرف‌نظر از شرایط پیش آمده، یکسان است. ادعا می‌شود که خسارات اقتصادی مانع از هدایت پول به سمت خرید اسلحه و سرمایه‌گذاری در تروریسم می‌شود. ترامپ، توافق هسته‌ای با ایران محکوم کرده است؛ چراکه پول لازم برای سرمایه‌گذاری خارجی را فراهم می‌کند، گرچه ارزش آن بسیار اندک است، فعالیت‌های ایران در عراق ممکن است سودآور باشد.

تحریم همان مجازات جمعی است مانند بمباران حلب شرقی، رقه و موصل. تحریم اقتصادی می‌تواند بیش از بمب‌ها و راکت‌ها قربانی بگیرد، زیرا تا سال‌ها ادامه می‌یابد و تأثیرات آن انباشته می‌شود. مرگ بسیاری از ماهیگیران کره‌شمالی در قایق‌های مستهلک چوبی یکی از عوارض جانبی تحریم‌هاست و نه نمونه‌ای غیرمعمول از آثار زیانبار آن. طبق معمول، تحریم‌ها اشتباه هدف می‌گیرند و در برابر کیم جونگ اون هم موفق‌تر از صدام حسین نخواهند بود.

منبع:

<https://www.counterpunch.org/2018/01/22/its-time-to-call-economic-sanctions-what-they-are-war-crimes/>